

EXPUNERE DE MOTIVE

Alegerile europarlamentare desfășurate în mai 2014 au pus în evidență deficiențele majore ale legii de organizare a acestora în România, favorizând fraude privind listele de susținători, fraude care au fost trecute cu vederea de către Biroul Electoral Central, și determinând redistribuirea unui procent de aproximativ 16% din voturi, ceea ce a însemnat nesocotirea opțiunii electorale a unui votant din șase. Cinci candidați români au fost astfel desemnați europarlamentari, prin redistribuire, fără ca ei să primească niciun vot, pentru că 16% din votanți au dat votul partidelor sau independenților care nu au depășit pragul electoral. În plus, 67% dintre alegători au absentat de la vot. Aceste deficiențe ar trebui corectate din timp, prin modificarea legii, pentru ca viitoarele alegeri europarlamentare să fie organizate corespunzător cu pretențiile României de a fi un stat european respectat.

Legea nr. 33/2007 privind alegerile pentru Parlamentul European, republicată în anul 2012, prevede ca lista fiecărui partid să fie însoțită de un număr de 200.000 de semnături de susținere, iar fiecare candidat independent să prezinte 100.000 de semnături de susținere. Aceste condiții împreună cu pragul electoral care în România este maximum admis în întreaga UE, adică 5%, reprezintă condițiile cele mai restrictive dintre toate țările membre UE. Astfel, în cele mai multe state membre UE fie nu se solicită semnături de susținere, fie numărul de semnături necesare este 3.000, 5.000 sau 10.000. În privința pragului electoral, 15 state din cele 27 nu impun praguri electorale, 3 state impun pragul de 3% și numai 9 state impun pragul maxim de 5%.

Anomalia impusă de numărul mare de semnături de susținere necesare

La alegerile europarlamentare din anul 2014, au prezentat liste de semnături 15 partide politice și 8 candidați independenți. Dacă fiecare candidat, partid sau independent, ar fi adus numărul minim de semnături de susținere care trebuie să fie unice pentru fiecare semnatar, conform legii – *fiecare cetățean poate semna o singură listă de susținere, fie pentru un partid, fie pentru un candidat independent (art. 18, alin. 1 din legea 33/2007)*, numărul total de semnături necesare ar fi fost de minimum 3.800.000. Modelul listei susținătorilor a fost stabilit de guvern în 19 februarie a.c. și publicat în Monitorul Oficial abia în 24 februarie 2014, conform legii. Deci, toate aceste semnături ar fi trebuit să fie strânse, în mod legal, în decurs de o lună, până la data de 25 martie, termenul final de depunere a listelor. Dacă ar fi fost așa, ar fi fost necesar ca toată țara să fie împânzită de chioșcuri de strângere de semnături pentru ca să se poată strânge mai mult de 100 000 de semnături zilnic. Evident nu s-a întâmplat aceasta. În plus, numărul semnatarilor a fost cu numai două milioane mai mic decât 5.911.000, reprezentând numărul celor care s-au prezentat la vot, ceea ce nu este de crezut. În concluzie, multe dintre semnăturile prezentate ca autentice au fost, de fapt, falsificate. BEC nu a semnalat această falsificare și niciun organism al statului nu a investigat această fraudă evidentă, favorizată de o lege restrictivă.

Anomalia datorată pragului electoral diferit pentru partide și candidații independenți

Pentru ca un candidat independent să fie declarat ales este necesar ca numărul de voturi obținute să depășească coeficientul electoral. Acesta a fost, în 2014, 173.957 de voturi valabil exprimate. Pentru partide, pragul este de 5% din totalul voturilor valabil exprimate. În 2014, un partid, PPDD, a obținut

numai 3,67% din voturi și nu s-a calificat, nedepășind pragul de 5%. Totuși, numărul de voturi obținute de acest partid a fost de 204.310, mult peste coeficientul electoral de 173.957 de voturi. Teoretic, un candidat independent care ar fi obținut 174.000 de voturi s-ar fi calificat, în timp ce candidatul situat pe primul loc în lista PPDD, care a obținut peste 200.000 de voturi, nu s-a putut califica. Și aceasta este o anomalie a legii 33/2007, care ar trebui corectată.

Actuala propunere legislativă rezolvă toate aceste deficiențe prin următoarele modificări ale legii vechi:

1. Prelungește timpul în care se pot strânge semnăturile de la 30 de zile, la 90 de zile, mutând anunțarea zilei de referință de la 90 de zile anterior, la 150 de zile anterior acesteia. Astfel vor fi disponibile 3 luni pentru strângerea corectă a semnăturilor.
2. Reduce numărul de semnături necesare pentru un partid politic de la 200.000 la 25.000, număr similar cu numărul necesar pentru înscrierea unui partid politic, ceea ce este perfect rațional.
3. Reduce numărul de semnături necesare pentru un candidat independent de la 100.000 la 5.000, ceea ce este maximum realizabil pentru un adevărat independent, nesuținut de un partid politic.
4. Reduce pragul electoral pentru partidele politice de la 5% la 3%, ceea ce este echivalent cu procentul necesar pentru calificarea unui candidat pe cele 32 de locuri cât are România în PE și deci echivalent cu coeficientul electoral. Această modificare va reduce mult numărul de voturi redistribuite.

Senator Valeriu Todirașcu

Proiect de Lege pentru modificarea Legii alegerilor europarlamentare

Tema	Prevederi actuale	Modificări propuse
Inițierea procedurii electorale	90 zile înainte de ziua votului	150 zile înainte de ziua votului
Număr semnături susținere pentru partide	200.000	25.000 (similar prevederilor legii partidelor politice)
Număr semnături pentru candidați independenți	100.000	5.000
Prag electoral	5%	3%
Avantaje pentru partide	Favorizarea partidelor mari	Permite accesul partidelor mici și a independenților
Avantaje pentru cetățeni	5 europarlamentari aleși prin redistribuție, respectiv 16% voturi redistribuite/deturnate	Foarte puține voturi vor fi redistribuite/deturnate